

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/870 RENDELETE

(2022. május 30.)

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás ⁽²⁾ (a továbbiakban: a társulási megállapodás) képezi az Unió és Ukrajna közötti kapcsolat alapját. A társulási megállapodás kereskedelemre és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekre vonatkozó IV. címét a 2014/668/EU tanácsi határozattal ⁽³⁾ összhangban 2016. január 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák, és az 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett, miután valamennyi tagállam megerősítette azt.
- (2) A társulási megállapodás kifejezi a társulási megállapodás Feleinek (a továbbiakban: a Felek) azon óhaját, hogy ambiciózus és innovatív módon megerősítsék és kiszélesítsék a kapcsolatokat, fokozatos gazdasági integrációt segítsenek elő és valósítsanak meg, és ezt a Felek Kereskedelmi Világszervezetbeli tagságából eredő jogoknak és kötelezettségeknek megfelelően tegyék.
- (3) A társulási megállapodás 2. cikke a társulási megállapodás alapvető elemeként határozza meg többek között a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását, valamint a szuverenitás és a területi integritás, a határok sérthetlensége és a függetlenség elve tiszteletben tartásának előmozdítását.
- (4) A társulási megállapodás 25. cikke egy szabadkereskedelmi térség Felek általi fokozatos, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT 1994.) XXIV. cikkével összhangban történő létrehozásáról rendelkezik. E célból a társulási megállapodás 29. cikke előírja a vámoknak a benne foglalt jegyzékekkel összhangban történő fokozatos eltörlését, és előírja ezen eltörlés felgyorsításának és hatálya kiterjesztésének lehetőségét. A társulási megállapodás 48. cikke előírja, hogy a dömpingellenes intézkedések Felek közötti alkalmazását megelőzően figyelembe kell venni a közérdeket.
- (5) Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan támadó háború alapvetően meggyengítette Ukrajna azon képességét, hogy kereskedelmet folytasson a világ más részeivel, egyrészt azért, mert a termelési kapacitás megsemmisült, másrészt azért, mert a közlekedési eszközök jelentős része a Fekete-tengerhez való hozzáférés lezárása miatt nem áll rendelkezésre. E kivételes körülmények között, és az Oroszország által Ukrajnával szemben indított támadó háború negatív gazdasági hatásának enyhítése érdekében fel

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2022. május 19-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), és a Tanács 2022. május 24-i határozata.

⁽²⁾ HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

⁽³⁾ A Tanács 2014/668/EU határozata (2014. június 23.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodásnak a megállapodás III. címe (a harmadik országoknak a másik fél területén jogszzerűen, munkavállalóként foglalkoztatott állampolgáraival kapcsolatos bánásmódra vonatkozó rendelkezések kivételével), valamint IV., V., VI. és VII. címe és a vonatkozó mellékletek és jegyzőkönyvek tekintetében az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 278., 2014.9.20., 1. o.).

kell gyorsítani az Unió és Ukrajna közötti szorosabb gazdasági kapcsolatokat kialakítását annak érdekében, hogy gyors támogatást lehessen nyújtani az ukrán hatóságoknak és a lakosságnak. Ezért szükséges és helyénvaló ösztönözni a kereskedelmi forgalmat, valamint az Unió és Ukrajna közötti kereskedelemre vonatkozó vámok eltörlésének felgyorsításával összhangban valamennyi termékre vonatkozóan kereskedelem liberalizációs intézkedések formájában engedményeket nyújtani.

- (6) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Unió biztosítja, hogy külső tevékenységeinek különböző területei egymással összhangban legyenek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (1) bekezdése értelmében a közös kereskedelem politikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.
- (7) Az e rendeletben megállapított kereskedelem liberalizációs intézkedéseknek a következő formában kell megvalósulniuk: i. az Ukrajnából származó ipari termékek behozatalára vonatkozó behozatali vámok teljeskörű eltörlése (preferenciális vámok); ii. a belépési ár-rendszer gyümölcs- és zöldségfélékre történő alkalmazásának felfüggesztése; iii. a vámkontingensek felfüggesztése és a behozatali vámok teljeskörű eltörlése; iv. az (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 14. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, az Ukrajnából származó, e rendelet alkalmazásának ideje alatt megvalósult behozatalra vonatkozó dömpingellenes vámok semmikor sem szedhetők be, e rendelet lejártá után sem; és v. az (EU) 2015/478 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ alkalmazásának ideiglenes felfüggesztése. Az említett intézkedések révén az Unió ideiglenesen megfelelő gazdasági és pénzügyi támogatást nyújt Ukrajna és az érintett gazdasági szereplők javára.
- (8) A csalás megelőzése érdekében az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések feltétele, hogy Ukrajna megfeleljen a társulási megállapodás alapján elérhető előnyök megszerzésére vonatkozó összes feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Ukrajna a társulási megállapodásban előírtaknak megfelelően szoros közgazdasági együttműködést folytasson az Unióval.
- (9) Ukrajnának tartózkodnia kell attól, hogy új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, vagy új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, továbbá attól, hogy a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemlje, vagy az Unióval való kereskedelemre vonatkozó bármely más korlátozást vezessen be, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt. Ha az említett feltételek bármelyikét Ukrajna nem tartja be, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy ideiglenesen felfüggeszse az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezéseket vagy azok egy részét.
- (10) A társulási megállapodás 2. cikke úgy rendelkezik, hogy többek között a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, valamint a tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközök terjedésének megakadályozása a társulási megállapodás alapvető elemeit képezi. Továbbá a társulási megállapodás 3. cikke kimondja, hogy a jogállamiság, a felelősségteljes kormányzás, a korrupció elleni küzdelem, a nemzetközi szervezett bűnözés és a terrorizmus különféle formái elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés előmozdítása és a hatékony multilaterális központi szerepet játszik a Felek közötti kapcsolatok előmozdításában. Ahogyan az Unió által kötött egyéb társulási megállapodások esetében is, helyénvaló bevezetni az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések ideiglenes felfüggesztésének lehetőségét arra az esetre, ha Ukrajna nem tartja tiszteletben a társulási megállapodás általános elveit.
- (11) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy az e rendelet 3. és 4. cikkében említetteknek megfelelően ideiglenesen felfüggeszthesse a preferenciális rendelkezéseket, és korrekciós intézkedéseket vezethessen be, amennyiben az e rendelet szerinti behozatal súlyosan érinti vagy érintheti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőit. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁶⁾ megfelelően kell gyakorolni.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1036 rendelete (2016. június 8.) az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről (HL L 176., 2016.6.30., 21. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 16. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (12) A Bizottság vizsgálatától függően rendelkezni kell a társulási megállapodás szerint egyébként alkalmazandó vámok újbóli bevezetésének lehetőségéről bármely olyan, e rendelet hatálya alá tartozó termék behozatala esetén, amely súlyos nehézségeket okoz a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőinek, vagy ilyen nehézségek bekövetkezésével fenyeget.
- (13) A társulási megállapodás szerves részét képező, a Bizottság által a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról készített éves jelentésnek részletes értékelést kell tartalmaznia az e rendeletben meghatározott kereskedelem-liberalizációs intézkedések végrehajtásáról.
- (14) Tekintettel az Oroszország által Ukrajnával szemben indított támadó háború okozta helyzettel kapcsolatos ügy sürgősségére, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (15) Az Ukrajnában fennálló szűkséghelyzetre tekintettel e rendeletnek megfelelő átmeneti rendelkezést kell előírnia, és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Kereskedelem-liberalizációs intézkedések

- (1) A következő preferenciális rendelkezések bevezetésére kerül sor:
- a) az Ukrajnából származó, a társulási megállapodás I-A. mellékletével összhangban hétéves fokozatos eltörlés alá eső egyes ipari termékeknek az Unióba történő behozatalára vonatkozó preferenciális vámokat nullában kell megállapítani;
 - b) a belépésiár-rendszer alkalmazását fel kell függeszteni azon termékek esetében, amelyeknél az a társulási megállapodás I-A. mellékletében meghatározottak szerint alkalmazandó. Ezen termékek behozatalára nem alkalmazandó vám;
 - c) a társulási megállapodás I-A. mellékletében megállapított valamennyi vámkontingenst fel kell függeszteni, és az e kontingensek hatálya alá tartozó termékek Ukrajnából vámmentesen hozhatók be az Unióba.
- (2) Az (EU) 2016/1036 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, az Ukrajnából származó, e rendelet alkalmazásának ideje alatt megvalósult behozatalra vonatkozó dömpingellenes vámok semmikor sem szedhetők be, e rendelet lejártá után sem.
- (3) Az (EU) 2015/478 rendelet alkalmazását az Ukrajnából származó behozatal tekintetében ideiglenesen fel kell függeszteni.

2. cikk

A preferenciális rendelkezésekre való jogosultság feltételei

Az 1. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában előírt preferenciális rendelkezésekre a következő feltételek vonatkoznak:

- a) a termékek származási szabályainak és az azokhoz kapcsolódó eljárásoknak való megfelelés a társulási megállapodásban előírtak szerint;
- b) Ukrajna tartózkodik attól, hogy az Unióból származó behozatalt terhelő új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, vagy új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, továbbá attól, hogy a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemlje, vagy bármely más korlátozást vezessen be, ideértve a diszkriminatív belső közigazgatási intézkedéseket is, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt; és

- c) Ukrajna a társulási megállapodás 2., 3. és 22. cikkében foglaltaknak megfelelően tiszteletben tartja a demokratikus elveket, az emberi jogokat, az alapvető szabadságokat és a jogállamiság elvét, valamint folyamatos és tartós erőfeszítéseket tesz a korrupció és az illegális tevékenységek elleni küzdelem terén.

3. cikk

Ideiglenes felfüggesztés

(1) Ha a Bizottság arra a megállapításra jut, hogy elegendő bizonyíték támasztja alá azt, hogy Ukrajna elmulasztotta a 2. cikkben meghatározott feltételek teljesítését, akkor végrehajtási jogi aktus útján teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti az 1. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott preferenciális rendelkezéseket. Az említett végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Amennyiben egy tagállam azt kéri, hogy a 2. cikk b) pontjában meghatározott feltételek teljesítésének Ukrajna általi elmulasztása miatt a Bizottság függesse fel a preferenciális rendelkezések bármelyikének alkalmazását, a Bizottság a kérelem benyújtásától számított négy hónapon belül indokolással ellátott véleményt nyilvánít arról, hogy a megfelelés Ukrajna általi elmulasztásával kapcsolatos állítás megalapozott-e. Amennyiben a Bizottság megállapítja az állítás megalapozottságát, megindítja az e cikk (1) bekezdésében említett eljárást.

4. cikk

Védzáradék

(1) Amennyiben egy Ukrajnából származó terméket olyan feltételek mellett hoznak be, amelyek súlyos nehézségeket okoznak a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőknek, vagy ilyen nehézségek bekövetkezésével fenyegetnek, bármikor újra bevezethetők a társulási megállapodás szerint az adott termék behozatalára egyébként alkalmazandó vámok.

(2) A Bizottság szorosan nyomon követi e rendelet hatását, az uniós piaci árak tekintetében is, figyelembe véve az e rendeletben meghatározott kereskedelem-liberalizációs intézkedések hatálya alá tartozó termékek kivitelével, behozatalával és uniós termelésével kapcsolatos információkat.

(3) A Bizottság a vizsgálat megindításáról észszerű határidőn belül határozatot hoz:

- a) valamely tagállam kérelmére;
- b) az uniós ipar nevében eljáró, a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékeket előállító összes uniós termelőt vagy jelentős részüket képviselő jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező egyesület kérelmére; vagy
- c) a saját kezdeményezésére, amennyiben nyilvánvaló a Bizottság számára, hogy az (1) bekezdésben említett, hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőinek okozott súlyos nehézségekre vonatkozóan elegendő meggyőző bizonyíték áll rendelkezésre.

E bekezdés alkalmazásában a „hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőinek jelentős része” azokat az uniós termelőket jelenti, amelyek összesített termelése meghaladja a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékekből az uniós ipar azon része által biztosított uniós termelés 50 %-át, amelyek támogatják vagy ellenzik a kérelmet, és amelyek az uniós ipar által összességében előállított hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek termelésének legalább 25 %-át képviselik.

(4) Amennyiben a Bizottság vizsgálat megindítása mellett dönt, értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben bejelenti a vizsgálat megindítását. Az értesítésnek tartalmaznia kell a kapott információk összefoglalását és azt, hogy minden vonatkozó információt meg kell küldeni a Bizottságnak. Az értesítésben meg kell határozni azt az időtartamot, amelyen belül az érdekelt felek írásban benyújthatják véleményüket. Ez az időtartam nem haladhatja meg az értesítés közzétételétől számított négy hónapot.

(5) A Bizottság felkutat minden olyan információt, amelyet szükségesnek vél, és a kapott információkat ellenőrizheti Ukrajnával vagy bármely más vonatkozó forrással. A Bizottságot segíthetik azon tagállam tisztviselői, amelynek területén ellenőrzésre kerülhet sor, amennyiben az érintett tagállam az említett tisztviselők segítségét kéri.

(6) Annak vizsgálata során, hogy fennállnak-e az (1) bekezdésben említett, hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőinek okozott súlyos nehézségek, a Bizottság többek között a következő tényezőket veszi figyelembe az uniós termelők tekintetében, amennyiben a vonatkozó információ rendelkezésre áll:

- piaci részesedés;
- termelés;
- készletek;
- termelési kapacitás;
- kapacitáskihasználás;
- foglalkoztatás;
- behozatal;
- árak.

(7) A vizsgálatot az e cikk (4) bekezdésében említett értesítés közzétételétől számított hat hónapon belül be kell fejezni. A Bizottság kivételes körülmények fennállása esetén az 5. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján meghosszabbíthatja az említett időszakot.

(8) A Bizottság a vizsgálat befejezésétől számított három hónapon belül az e rendelet 5. cikke (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján határoz arról, hogy újból alkalmazza-e a társulási megállapodás szerint egyébként alkalmazandó vámokat. Az említett végrehajtási jogi aktus a kihirdetésétől számított egy hónapon belül lép hatályba.

A társulási megállapodás szerint egyébként alkalmazandó vámok újbóli alkalmazása addig marad hatályban, ameddig az az uniós termelők gazdasági vagy pénzügyi helyzetében bekövetkezett romlás ellensúlyozásához szükséges, vagy amíg az ilyen romlás veszélye fennáll. Ha a végkövetkeztetésként megállapított tények azt mutatják, hogy az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek nem teljesülnek, a Bizottság a vizsgálat és az eljárás befejezéséről végrehajtási jogi aktust fogad el. Az említett végrehajtási jogi aktust az e rendelet 5. cikke (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(9) Amikor az azonnali cselekvést igénylő kivételes körülmények lehetetlenné teszik a vizsgálatot, a Bizottság – azt követően, hogy tájékoztatta az 5. cikk (1) bekezdésében említett Vámkódexbizottságot – minden szükséges megelőző intézkedést megtehet.

5. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ 285. cikkével létrehozott Vámkódexbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

6. cikk

A kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának értékelése

A Bizottság által a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról készített éves jelentésnek részletes értékelést kell tartalmaznia az e rendeletben meghatározott kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásáról, és abban adott esetben azt is értékelni kell, hogy az említett intézkedések milyen társadalmi hatással járnak Ukrajnában és az Unióban. Az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti termékek behozatalára vonatkozó információt közzé kell tenni a Bizottság honlapján.

7. cikk

Átmeneti rendelkezés

Az 1. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett preferenciális rendelkezések olyan termékekre alkalmazandók, amelyek 2022. június 4-én vagy Ukrajnából az Unióba irányuló árutovábbítás alatt állnak, vagy vámellenőrzés alatt állnak az Unióban, feltéve, hogy az említett időponttól számított hat hónapon belül erre vonatkozó kérelmet nyújtanak be az Unió illetékes vámhatóságaihoz.

8. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Ezt a rendeletet 2023. június 5-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. május 30-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
B. LE MAIRE